

**ІНСТИТУТ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»**

Кафедра мовної підготовки

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АНГЛІЙСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»**

з галузі	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
спеціальністю	254 Забезпечення військ (сил); 255 Озброєння та військова техніка
спеціалізації	Морально-психологічне забезпечення у підрозділах, на кораблях ВМС; Пошуково-рятувальні, водолазні та аварійні роботи на морі; Корабельна зброя та засоби навігації; Корабельні енергетичні установки; Корабельне радіотехнічне озброєння та засоби зв'язку; Берегове ракетно-артилерійське озброєння.

Одеса – 2022

Розроблено відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)»

Розробник: Н.Б. БЕНЬКОВСЬКА, доцент, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри мовної підготовки, працівник збройних сил України ІВМС НУ «ОМА»

1. ВІДОМОСТІ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Н.Б. БЕНЬКОВСЬКА, доцент, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри мовної підготовки, працівник збройних сил України ІВМС НУ «ОМА»
Профайл викладача	
Е-mail:	kaf.mp@ukr.net
Сторінка курсу	
Консультації	Узгоджуються щомісяця на засіданні кафедри

2. ЗАГАЛЬНА МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни Англійська мова (за професійним спрямуванням) є формування комунікативних англомовних умінь у курсантів для застосування їх у вирішенні професійних завдань та у повсякденному житті, використання загальноповживаної лексики в рамках побутової тематики, опанування базових видів мовленнєвої діяльності – говоріння, аудіювання, читання та письма.

У процесі досягнення мети реалізуються комунікативний підхід до навчання, загальноосвітні, розвиваючі та виховні завдання.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» є формування навичок і вмінь по всіх видах мовленнєвої діяльності, а саме:

аудіювання - передбачає формування у курсантів умінь сприймати на слух короткі повідомлення монологічного характеру;

говоріння - полягає в оволодіння курсантами діалогічною та монологічною формами мовлення. Навчання діалогічного мовлення полягає у формуванні у курсантів мовленнєвої взаємодії і межах певної ситуації. Навчання монологічного мовлення передбачає формування вмінь та навичок висловлюватись за темою чи

ситуацією, визначеними програмою;

читання - ставить за мету оволодіння курсантами усвідомленим читанням, під час якого сприймається та вилучається необхідна інформація, а всі супутні мовні та технічні труднощі не перешкоджають перебігу процесу читання;

письмо - сприяє формуванню навичок і вмінь говоріння та читання, а також має за мету навчити викладати свої думки у письмовій формі згідно з ситуацією.

Методичні завдання.

Методика викладання практичного курсу англійської мови за професійним спрямуванням є комунікативною, зорієнтованою на діяльність, у центрі якої знаходиться курсант - суб'єкт навчання. Основна увага приділяється виконанню таких вправ і завдань, завдяки яким розвиваються вміння курсантів використовувати набуті знання, мовленнєві навички для ефективного усного і письмового спілкування. Методика є особистісно зорієнтованою, оскільки вона ставить за мету не тільки озброїти курсантів певними знаннями, навичками та вміннями користування англійською мовою, але й розвинути їхню здібність навчатися самостійно шляхом виконання завдань, які сприяють формуванню вмінь самоаналізу та відповідального ставлення до самоорганізації процесу самостійного навчання.

Пізнавальні завдання.

Важливим для всіх курсантів є те, що вони повинні розуміти можливу різницю між їхньою рідною та іншими культурами, а також розвивати позитивне сприйняття інших культур і набувати вміння долати соціокультурні відмінності.

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у сфері озброєння та військової техніки або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів військових та технічних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності

K01. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

K02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

K03. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

K04. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

K05. Здатність планувати та управляти часом.

K06. Визначеність і наполегливість щодо вирішення поставлених завдань і взятих обов'язків.

K07. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

K08. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

K09. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

K10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

K11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

3.1. ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. В аудіюванні:

- розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході детальних обговорень, дебатів, бесід, що за метою пов'язані з навчанням та спеціальністю;
- розуміти загальний зміст і більшість суттєвих деталей в автентичних радіо і телепередачах, пов'язаних з загально-побутовими сферами;
- розуміти повідомлення та інструкції у побутовому середовищі;

- розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання.

1. У мовленні:

а) Діалогічне мовлення

- реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, дискусій, офіційних перемовин, бесід, що пов'язанні з навчанням та загально-військовою сферою;
- чітко аргументувати відносно актуальних тем в академічному та військовому житті (напр., в семінарах, дискусіях);
- реагувати на телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування;
- висловлювати думку щодо змісту автентичних радіо і телевізійних програм, пов'язаних із різними сферами;
- реагувати на оголошення, повідомлення та інструкції в академічному і професійному середовищах;
- адекватно реагувати на позицію/точку зору співрозмовника;
- пристосуватися до змін, які зазвичай трапляються під час бесіди і стосується її напряму;
- виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, гнучко користуючись загальноповживаними фразами.

б) Монологічне мовлення

- чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями;
- продукувати чіткий, детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та військовою спеціальністю;
- користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс.

2. У читанні:

- розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та військовою спеціальністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та джерел мережі Інтернет;

- визначити позицію і точки зору в автентичних текстах, пов'язаних з навчанням та військовою спеціальністю;
  - розуміти намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання (напр., службових записок, листів, звітів);
  - розуміти деталі у рекламних матеріалах, інструкціях, специфікаціях;
3. У письмі:
- писати зрозумілі, деталізовані тексти різного спрямування, пов'язані з особистою сферою;
  - заповнювати бланки для академічних та військових цілей з високим ступенем граматичної коректності;
  - виконувати цілу низку мовленнєвих функцій та реагувати на них, гнучко користуючись загальноповживаними фразами.

4. ЗАПЛАНОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми курсанти повинні:

Вміти:

- обговорювати навчальні та загальнопрофесійні питання, щоб досягти порозуміння з співрозмовником;
- знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію, що міститься в англійськомовних загальногалузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді);
- аналізувати англійськомовні джерела інформації для отримання даних, що є необхідними для виконання побутових та професійних завдань;
- писати загальногалузеві тексти і документи англійською мовою;
- перекладати англійськомовні тексти на українську мову, користуючись двомовними словниками, електронними словниками та програмним забезпеченням перекладацького спрямування.

Знати та вживати:

1. 3000 – 3500 лексичних одиниць загальнополітичного, побутового, загальновійськового та військово-технічного характеру.

1. граматичні явища в обсязі, необхідному для усного спілкування, читання та письма іноземною мовою.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Розподіл навчального часу з дисципліни за семестрами та видами навчальних занять

Семестри	Всього годин/кредитів	З них		В тому числі за видами занять			Види та форми контролю
		Аудиторних годин	Самостійна Робота	Лекцій	практичних занять	Лабораторних робіт	
7-й	60/2	40	20	–	40	–	7-й семестр – Залік
8-й	120/4	80	40	–	80	–	8-й семестр – Залік
Разом	180	120	60	–	120	–	

5.2. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни

Види навчальних занять, назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Всього	денна форма					Заочна форма						
		у тому числі					Всього	у тому числі					
		л	пр.	л а б	і н д	с.р.		л	пр.	л а б.	ін д.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1 1	1 2	13	
Семестр VII													
Тема 1. Democracy principles ПЗ-1. Vocabulary: elections ПЗ-2. Grammar: Reported	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-	

Види навчальних занять, назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Вс ь о го	у тому числі					Вс ь о го	у тому числі				
л		пр.	л а б .	і н д .	с.р.	л		пр .	л а б.	ін д.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1 1	1 2	13
speech ПЗ-3. Function: reporting statistics ПЗ-4. Review/Evaluation												
Тема 2. Hazards and warnings ПЗ-1. Vocabulary: extreme weather ПЗ-2. Grammar: conditional mood 0-1 ПЗ-3. Function: warning briefing ПЗ-4. Review/Evaluation	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Employment ПЗ-1. Vocabulary: employee training ПЗ-2. Grammar: noun morphology ПЗ-3. Function: expressing suggestions ПЗ-4. Review/Evaluation	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Events reminiscing ПЗ-1. Vocabulary: remarkable events ПЗ-2. Function: memories retelling ПЗ-3. Reading skill: visual mapping ПЗ-4. Evaluation/Test	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Social behavior ПЗ-1. Vocabulary: family tree ПЗ-2. Grammar: inseparable phrasal v. ПЗ-3. Listening skill: visual	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-

Види навчальних занять, назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Вс ь о го	у тому числі					Вс ь о го	у тому числі				
л		пр.	л а б .	і н д .	с.р.	л		пр. .	л а б.	ін д.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1 1	1 2	13
mapping ПЗ-4. Review/Evaluation												
Всього за 7-й семестр	60	-	40	-	-	20	-	-	-	-	-	-
Семестр VIII												
Тема 6. Emergencies ПЗ-1. Vocabulary: accident prevention ПЗ-2. Function: safety briefing ПЗ-3. Writing skill: narrative para ПЗ-4. Review/Evaluation	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Leadership ПЗ-5. Vocabulary: NCO training ПЗ-2. Grammar: conditional mood 2-3 ПЗ-7. Function: training briefing ПЗ-8. Review/Evaluation	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Military culture ПЗ-1. Vocabulary: culture shock ПЗ-2. Grammar: mixed conditionals ПЗ-3. Speaking skill: expressing regret ПЗ-4. Evaluation/Test	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 9. Food supply ПЗ-1. Vocabulary: rations & recipes ПЗ-2. Listening skill: transitional word ПЗ-3. Writing skill: paraphrasing	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-

Види навчальних занять, назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Вс ь о го	у тому числі					Вс ь о го	у тому числі				
		л	пр.	л а б .	і н д .	с.р.		л	пр .	л а б.	ін д.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1 1	1 2	13
ПЗ-4. Review/Evaluation												
Тема 10. РКО ПЗ-1. Vocabulary: security & FP ПЗ-2. Vocabulary: international PKF ПЗ-3. Writing skill: mission statement ПЗ-4. Review/Evaluation	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 11. Engines and propellers ПЗ-1. Vocabulary: vehicle con- struction ПЗ-2. Vocabulary: engine maintenance ПЗ-3. Speaking skill: repair is- sues ПЗ-4. Review/Evaluation	12	-	8	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 12. Automotive systems ПЗ-1. Vocabulary: vehicle sys- tems ПЗ-2. Vocabulary: system maintenance ПЗ-3. Listening skill: mainte- nance brief ПЗ-4. Evaluation/Test	12		8			4						
Тема 13. Physical training ПЗ-1. Vocabulary: Champion- ship ПЗ-2. Vocabulary: Sport equip- ment ПЗ-3. Function: Making com- parison ПЗ-4. Review/Evaluation	12		8			4						

Види навчальних занять, назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Вс ь о го	у тому числі					Вс ь о го	у тому числі				
л		пр.	л а б .	і н д .	с.р.	л		пр .	л а б.	ін д.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1 1	1 2	13
Тема 14. SAR at sea ПЗ-1. Vocabulary: diving ops ПЗ-2. Vocabulary: underwater eqt ПЗ-3. Speaking skill: diving Op brief ПЗ-4. Review/Evaluation	12		8			4						
Тема 15. Science & research ПЗ-1. Vocabulary: navy re- search lab ПЗ-2. Vocabulary: submarine ops ПЗ-3. Writing skill: taking notes ПЗ-4. Evaluation/Test	12		8			4						
Всього за 8-й семестр	120		80			40						
Всього за 7,8 семестри	180		120			60						

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота призначена для поглиблення, розширення і закріплення теоретичних та практичних знань, отриманих на практичних заняттях. Вона допомагає набути навички самостійної роботи з довідковою, навчальною і науковою літературою, державними і галузевими стандартами; підвищити якість самостійної проробки курсантами навчальної інформації шляхом її конкретизації і цілеспрямованню.

Види самостійної роботи:

1. Робота по опрацюванню практичного курсу.
2. Робота по вивченню окремих розділів курсу, не висловлюваних при проведенні практичних занять (що задаються викладачем).

3. Підготовка до практичних занять;
4. Виконання індивідуальних завдань (творчих проєктів).

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Робочою програмою навчальної дисципліни не передбачені індивідуальні завдання.

Можуть виконуватися за бажанням курсантів наступні завдання:

1. Уніформа членів екіпажу корабля.
2. Обов'язки членів екіпажу бойового корабля.
3. Практичне оволодіння професійними навичками під час морського походу.
4. Розпорядок денний на кораблі.
5. Навчання в рамках Чорноморського басейну.
6. Конструкція бойового корабля.
7. Конструкція підводного човна.
8. Класові характеристики суден забезпечення.
9. Класові характеристики катерів.
10. Озброєння кораблів ВМСУ.
11. Авіація ВМС, типи літальних апаратів.
12. Морська піхота, як складовий підрозділ ВМС.
13. Безпека на кораблі.
14. Повідомлення небезпеки, надзвичайного положення.
15. Основні види робіт, що виконуються екіпажем корабля.

8. ПОЛІТИКА КУРСУ І ЦІННОСТІ

Основними цінностями курсу є оволодіння знаннями англійської мови для ефективного усного та письмового спілкування у професійній діяльності.

Освоєння дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» передбачає обов'язкове відвідування практичних занять, а також самостійну роботу курсанта.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Зміст самостійної роботи визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами,

завданнями та вказівками викладача, які передбачають можливість проведення самоконтролю. Самостійна робота може виконуватися в бібліотеках, аудиторіях Інституту, а також за місцем проживання курсанта. У випадку виникнення запитань за темами, винесеними на самостійне вивчення, курсант може отримати необхідну консультацію викладача (за розкладом).

Частина матеріалу навчальної дисципліни, передбачена навчальним планом для самостійного засвоєння, виноситься на залік разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

У разі пропуску занять з поважної причини (підтвердженої відповідними довідками), курсант самостійно вивчає пропущений матеріал.

Після вивчення навчальної дисципліни проводиться залік в усній формі.

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння курсантом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр.

Знання та вміння курсанта оцінюються за шкалою, визначеною Інститутом.

Курсантам, які одержали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. При цьому повторне складання заліку допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється завідувачем кафедри.

Курсанти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

9. ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА

Основними вимогами викладача навчальної дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» до курсанта є:

- обов'язкове відвідування практичних занять за розкладом;
- активність під час практичних занять;
- конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на всіх заняттях;
- взаємодія викладач-курсант базується на засадах взаємоповаги, такту та коректної поведінки;
- письмові роботи слід здавати в установлені строки; за несвоєчасну здачу робіт оцінка знижується;

– курсанти, які не виконали заплановані завдання, до заліку не допускаються.

Неприпустимо:

- пропуски з неповажних причин;
- користування телефонами під час занять;
- списування при здачі заліку;
- проходження процедур контролю замість себе іншими особами; виконання навчальної роботи для інших осіб; здача навчальних завдань, підготовлених іншими особами;
- використання робіт (есе, тести, контрольні й інші види робіт) виконаних іншими особами в якості результатів своєї праці;
- відвідування занять в одязі, що не відповідає вимогам навчального закладу;
- порушувати тишу в приміщеннях загального доступу, призначених для навчальної та наукової діяльності.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Діагностика навчального процесу здійснюється з урахуванням ряду дидактичних вимог до системи контролю й оцінки: індивідуальний характер, систематичність і регулярність, різноманітність форм проведення контролю, всебічність, об'єктивність контролю та диференційований підхід до його проведення.

Під час педагогічного процесу використовуються такі методи контролю: усний, письмовий, машинний контроль і самоконтроль, які повинні сприяти підвищенню мотивації курсантів до навчально-пізнавальної діяльності.

11. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Таблиця розподілу оцінок по результатам навчання за різними шкалами

Шкала оцінювання ВНЗ	Національна оцінка	Критерії оцінювання
А	відмінно	Курсант проявляє особливі здатності, уміє самостійно добувати знання, без допомоги викладача знаходить і обробляє необхідну інформацію, уміє використовувати набуті знання й уміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні вміння та навички.

B		Курсант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно виконує вправи й завдання в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
C	добре	Курсант уміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; у цілому здатен самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є істотні; підбирати аргументи для підтвердження думок.
D	задовільно	Курсант відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання й розуміння основних положень дисципліни; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість істотних.
E		Курсант володіє навчальним матеріалом на рівні вище початкового, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.
FX	не задовільно	Курсант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням	Курсант володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання й відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальних занять включає розроблений методичний фонд практичних занять. Усі види занять проводяться у спеціалізованому класі, обладнаному необхідними технічними засобами. На заняттях використовуються приклади готових засобів інформаційного впливу, доступних до демонстрації (листівки, друковані видання, відеоролики й інше). Заняття забезпечуються тематичною добіркою літератури.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Балабін В.В. Основи військового перекладу: (англ. мова): підручник / В.В. Балабін, В.М. Лісовський, О.О. Чернишов; за ред. В.В. Балабіна. – К.: Логос, 2008.– 587с.

2. Дмитриєнко В.Г. English. Step by step / В.Г. Дмитриєнко // Підручник. - Львів: АСВ, 2012.
3. Cutler Thomas. The Bluejacket's Manual. – Annapolis: Naval Institute Press, 2002. – 648 p.
4. English for Maritime Studies. – English Language Teaching, – 1987.
5. John and Liz Soars, Mike Sayer. New Headway English Course. Pre-Intermediate. Student`s Book. – Oxford University Press, – 2000. – 144 p.
6. John and Liz Soars, Mike Sayer. New Headway English Course. Pre-Intermediate. Workbook. – Oxford University Press, – 2000. – 96 p.
7. John Taylor, James Goodwell. Navy. Book 1. – Express Publishing, – 2011. – 39 p.
8. John Taylor, James Goodwell. Navy. Book 2. – Express Publishing, – 2011. – 39 p.
9. John Taylor, James Goodwell. Navy. Book 3. – Express Publishing, – 2011. – 39 p.
10. Murphy R. Essential Grammar in Use. – Cambridge University Press, – 1997.
11. Redman S. English Vocabulary in Use. Intermediate. – Cambridge University Press, 1997. – 135 p.
12. Soars, Liz; Soars, John. New Headway English Course Intermediate, Student's Book. – Oxford University Press, – 2002. – 160 p.

Програми:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. проф. С. Ю. Ніколаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Програма з англійської мови для професійного спілкування. Колектив авторів: Г.Є.Бакаєва, О.А.Борисенко, І.І.Зуєнок, В.О.Іваніщева, Л.Й.Клименко, Т.І.Козимирська, С.І.Кострицька, Т.І.Скрипник, Н.Ю.Тодорова, А.О.Ходцева. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.

Словники:

1. Elementary Learner's Dictionary. – Oxford University Press, – 2001.
2. International Dictionary Of English. – Cambridge University Press, –1991.
3. Longman Active Study Dictionary Of English. – Longman Group UK Limited, – 1991.
4. <https://dictionary.cambridge.org>

5. <https://www.macmillandictionary.com/>
6. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/dictionary>

Освітні сайти:

1. <http://www.m.-w.com/netdict.htm>
2. <http://www.forbes.com/>
3. [http:// www.englishtips.com/](http://www.englishtips.com/)
4. <http://www.englishlearner.com/>
5. <http://www.workplace-english-training.com/>
6. <http://www.englishood.com/>
7. <http://www.5english.com/>
8. <http://www.digitalpublishing.de/english/>
9. <http://www.testmagic.com/>